

LA CAMPANA DE GRACIA

ACTUALITATS.

LO ROSARI DE L' AURORA.

ADVERTENCIA.

Dimecres de la semana entrant, vigília de sant Pere, publicarem un número extraordinari de la CAMPANA DE GRACIA. Ja que 'l públich se porta bé ab nosaltres volem correspondrer á tanta galanteria. Ameneixin los dos quartets, que 'ls prometem pe 'l número que vé molta gresca.

Estigan bons. Fins al dimecres.

LAS GARROTADAS.

Ja hi hem sigut.

Ja ho deya jo que al últim aixó acabaria á garrotadas.

Esclar: en un temps en que no hi ha mes rahó que 'l garrot, ni mes lógica que la porra ¿qué volen esperar mes que garrotadas y altres regalos d' aquesta lley?

Los carlins volian que la cámara espanyola felicites al Papa y al mateix temps que deplorés la seva sort donantne tota la culpa á las ideas modernas,

Aixó no va agradar al govern, sense que jo sábiga encara esplicarme 'l motiu, ja que 'l govern segueix fent gala de catolicisme, ja que tots los dias está passant la ma per la cara del clero y ja que fa tot lo que pot per atrauressel.

En Topete 's va empenyar en que la proposició dels carlins s' havia de votar per parts, ab la intenció de fer triuñar la referent á la felicitació y fer retxassar la que 's refereix á que las ideas modernas tenen la culpa de que 'l Papa siga un rey destronat y tingu poagre.

Pero venen los federales, (heretges del botavan!) s'uneixen ab los cimbris y s' oposan á las pretensions del senyor Topete, ab lo qual la proposició ja no 's vota per parts, sino en sa totalitat. Y es clar: la proposició dels carlins se 'n va de nassos per terra y no 's felicita á Pio IX, ni se li diu que las ideas modernas tingu la culpa de que hagi vingut á menos.

En aixó, en Canga Argüelles, diputat carlí, demana que 's llegeixi la Encíclica; en Martos, fundantse en que no es alló un document oficial, s'hi oposa y velshi aqui que aquest incident porta mes rahons que no pot haberhi en cap galliner.

En Nuñez de Arce 's sulfura y 'n diu quatre de mal ditas á n' en Canga Argüelles, aquet se crema y n' hi contesta vuyt de mes mal ditas encara, y las paraulas acaban en fets. En Canga Argüelles agafa á n' en Nuñez de Arce y me li venta una bofetada pitjor que la que Marcos va donar al bon Jesús; l' agraviat, lluny de parar l' altra galta com prevé l' evangeli, me li venta una castanya de superior calitat; en aixó 'l sastre Vicens y en Moncassi s' hi barrejan, y la lluyta entre dos diputats se converteix en una verdadera y descomunal batalla de *Se-dan*, de la qual, segons noticias fidedignas, ne surt un tant vencedor lo general Serrano que á garrotadas imposa la pau.

En mitj de tot aixó, en tant que duraba la lluyta, en Castelar crida ab veu de tró: ¡quiets tots los republicans! y 'ls federales, obehint la veu de son correligionari, deixan que llops ab llops se barallin dient: ¡llástima que no 's mosseguin!

Lo president parat, espaterrat, mort de por, estava sense saber que fer fins, que un diputat republicá li va cridar: ¿qué fá 'l president que

no 's cubreix?... Y allavoras se va cubrir, y aixís va acabar aquella sessió inolvidable, com lo rosari de la aurora...

Lo tractat de pau se va firmar en una sessió secreta, tractat de que 'n va dar compte en Canga Argüelles en la sessió pública, cantant una palinodia vergonyosa y fent un paper tant ridícul com vulguin...

Las ideas modernas podrán tenir la culpa de que 'l Papa hagi hagut de recobrat la seva salut ab la Revalenta Arábiga, pero del escándol parlamentari del altre dia ¿quinas ideas ne tenen la culpa: las modernas ó las rancias?

¡Es molta carlinada!

¿Qué volen? ¿Qué 's proposan?

¿Tirar á terra al govern?

¡Y tiritli en nom de Deu! Ab aixó no farán mes que realisar un desitj que no es propietat de vostés tant sols.

¿Se proposan fernos tornar enderrera? ¿Volen que fem com los cranchs? ¡Ca! ¡No pot ser!

Vostés desfassin si poden, que un cop hagin desfet ja serán uns altres los que s' encarregarán de refer.

¡Tira peixet! ¡No 'ls ne conto palla si guanyaban vostés! Tots hauriam de dur mitjas negras, ulleras verdas y gorra d' estamp; hauriam de viatjar en tartana; hauriam d' encendre 'l cigarro ab esca y pedra foguera; no podriam barrejar... ¡ca, ca, ca! No senyors, no; no potser.

Per vostés no hi ha mes que un dilema: ó 'l progressistas, ab lo seu govern ridícul y despótich, ó la República federal. Trihin. ¿Qué s' estiman mes? Perque 'l cas es que no tenen mes remey que triar, puig si pensan triuñar vostés, van equivocats de mitj á mitj.

Y entre 'ls progressistas y nosaltres, crech senyors carlins que la elecció no es dubtosa.

Aixó si: de nosaltres no n' esperin ni un calé, no volem mantenir cap religió: lo qui la vulgui que se la pagui ell mateix, que per aixó li rebaixarem la contribució. Y aquesta franquesa nostra 'ls hi ha d' agradar mes que la hipócrita conducta des del progrés, que 'ls prenen 'ls bens, 'ls prometen pagarlos y quan ve 'l cap del mes... *nequaquam*.

Pero al mateix temps que no tenen que esperar de nosaltres cap ral, tampoch han d'esperar companyias de la porra, ni fusellaments com los de Montalegre, ni coaccions arbitrarias en los períodos electorals, etc. etc. Som gent d' ordre, senyors carlins, som gent de justicia y gent de lley, y la proba la tenen en que, en la célebre sessió de las garrotadas, los diputats federales varen ser los únichs que no 's varen batre, los únichs que varen respectar lo parlament, los únichs que varen tributar homenatge al temple de las lleys.

¡Carlos Rubio ha mort! Ha mort en mitj de la miseria, olvidat de sos amichs.

Carlos Rubio no perteneixia al partit republicá, anaba errat; pero á pesar d' aixó, la passió política no 'ns priva de reconeixer en lo progressista consecuent que ja ha deixat d' existir, una fé y un amor á la llibertat que poch correligionaris d' ell solen tenir. Y tal vegada per aixó, potser perque no ha volgut arrossegar-se pe'ls peus de alguns homens encumbrats de poch, potser perque no ha volgut descubrirse ni doblegarse devant de la ignorancia triuñant, ha vist pagats sos serveys ab la mes negra ingratitut, ab lo mes cruel olvit.

Carlos Rubio habia treballat molt per en-

cumbrar als homens que abuy governan. ¡Quan cara ha pagat la errada que va cometre! ¡Be li valia mes que sos amichs no haguessen pujat al poder! Potser aixís li hauria quedat, á l' hora de la mort, la ilusió de que tenia amichs, la ilusió de que no hauria sigut may objecte de ingratitut y desdenys!...

Achiles Mayeroni y Elvira Pasquali s' han despedit ja del públich de Barcelona. Ultimament han donat tres funcions en lo teatro Principal habent deixat plens d' entusiasme als verdaders amants del art.

¿Qué direm, que no siga poch, en alabansa dels eminentes artistas italians?...

En aqueixos temps en que l' art está atrevessant una época de decaiment, en que la gent egoista fuig del art per no experimentar sensacions ni veurer la realitat de las cosas, es consolador contemplar qu' encara quedan artistas com la Pasquali y en Mayeroni y admiradors de la bellesa, del art, que vagin á aplaudirlos, á tributarshi justas ovacions.

La companyia italiana, de la que forman part las duas eminencias de que parlem, passa á la immortal Girona á donar funcions en lo teatro de aquella ciutat, per anar després á la Republicana Figueras á donar quatre funcions mes, dedicantne una d' ellas á benefici dels que hagin entrat en quinta.

¡Enveja tenim als gironins y als figuerenchs!

Ja que 'ns privan de tenir en Barcelona una companyia tant notabla, esperem que sabran dispensar als eminentes artistas qu' están á punt de visitarlos, una acullida merescuda; esperem que sabrán fer que, tant la Pasquali com en Mayeroni, conservin bons recorts de Catalunya y una justa y cabal idea de la ilustració dels catalans.

BATALLADAS.

—¿Veü aquestas il-luminacions? deya un curiós que 's passejava pe 'l carrer de la Llibertat lo dia de las festas del Papa.

—Si que las veig.

—Donchs la mitat dels que las fan no van á missa.

—Tot podria molt ben ser.

Ens agradaria saber lo dia que vingués una revolució contra 'l clero y s' apoderés de la Catedral, per exemple, y la tregués á pública subasta, quants dels que 'l dia de las festas del Papa varen fer il-luminacions anirian á la subasta y procurarian quedarse la finca.

Un francés que ha arribat fa poch de Paris, diu que las il-luminacions que 's varen fer l' altre dia en la nostra ciutat no son res comparadas ab las que varen tenir lloch en la capital de Fransa.

L' altre dia vaig sentir la següent conversa:

—Noy, he inventat una farina molt bona.

—¿Si?

—Com te dich. Veyas si es bona que ab ella tracto de fer la competencia á la Revalenta Arábiga...

—Ben pensat, pero...

—¿Qué?

—¿Ja tens Papa?

Contemplant las il-luminacions de l' altre dia, preguntaba un fulano á un seu company:

—¿Que vé á ser aixó?

—Res, li contestaba l' altre, es que 'l papa acaba 'l servici y s' ha reenganxat.

En lo pendó que 's va posar en la Catedral se hi llegia:

PIUS IX
P. M.

Un curios preguntaba:
—¿Qué volen dir aquella P y aquella M?
—Home, li contestaba un altre, PAPA-MOSCAS.

Sembla que per are don Bernat está assegurat d' incendis. De modo que per are son inviolables en lo nostre pais:

Lo Rey,
La Constitució.
!!!Don Bernat!!!

Molts atribueixen á una inapreciable mercé de la divina providencia lo que 'l Papa allargui tant los dias de la seva preciosa existencia, fins al extrem de que son regnat porti ja vint y cinch anys de duració. Pero altres diuen que qui 'l fa viurer tant no es la providencia, sino la Revalenta Arábiga.

Uns quants moros residents en aquesta ciutat, lo dia de las festas del Papa varen protestar contra aquellas manifestacions católicas anant á fer un brenar de dátils al peu de la palmera de la plassa de Junqueras.

—¿Qué diu aquell lleterero?
—Diu aixó:

PIO IX.
PAPA REY.

—Si digués papa-reys potsé encara 'ns entendriam.

He llegit un telégrama que diu aixís:
«Lo senyor Ruiz Zorrilla no millora.»
Ja, ja; ja estich en aixó.

Are vegin ¡qui li habia de dir al Papa que á sa edat habia de tenir tants fills!

En la professó del Corpus casi no hi habia ningú.
En la professó del Papa hi habia mes de 1800 personas.

Ergo, com diuen los lógichs del col·legi del Bisbe, los católichs de Barcelona fan mes cas del pare Etern que de son Vicari; mes cas de la sombra que del cos que la projecta.

Are alló de sembla un sant Christo ab un parell de pistolas, d' ensá de la Comuna, s' haurá de dir de la següent manera: sembla un sant Christo ab un parell de quinqués de petroli.

Victor Manel, rey d' Italia, diuen los periódichs que te por de anar á Roma.
Si té por que no hi vagi.
Ja hi anirá la República.

La cera va desempenyar lo principal paper en las festas del Papa.
En la Catedral varem veurhi molta cera.
En los balcones de las casas tamté hi varem notar molta cera.
De modo que las festas del Papa varen ser una encerada.

Ab los diners que s' han gastat per las festas del Papa, ¿quántas necessitats s' haurian pogut socorrer?

Diuen que las il·luminacions del Papa varen ser espléndidas.

Pòdria ser, pero ho varen ser molt mes, moltíssim mes, las de la Revolució de Setembre; y 'm recordo de que aquell dia 'l poble va cremar diferents retratos de Pio nové.

¡Un hom té memorial...

La següent escena passa á las duas de la tarde:

—Una gracia de caritat per la mort de Deu...

—Deu l' ampari.

Aquesta altra escena passa una hora mes tart:

—Deu lo quart.

—Per servirlos.

—Som una comissió y venim á veurer quina

cantitat vol donar per las festas del Papa. Vosté es tant bon Lome...
—Suscriguim per cinquanta duros.

En la Mercé varen cridar los católichs: ¡Viva Pio IX! ¡Viva 'l Papa rey!...
¡Ah papa-natas!...

Are, senyors neo-católichs, no 's pensin haberme fet pendrer cap rabiada ab las manifestacions que varen fer á favor del Papa:

No senyors, no. Lo que varen fer va ser ferme esclamar:

¡Quan bona es la llibertat que fins los que mes l' aborreixen ne fan us!...

Anys enrera, com recordarán molts dels lectors, vingué á Barcelona á vendrer pomadas y aigües d' olor lo célebre moro Benani.

Allavoras hi habia mes llana encara que no pas are. Aixís es que uns católichs recalci-trants, compadescuts del moro Benani porque no era católich, s' hi presentaren y li varen fer un sermó ab lo objecte de convertirlo á la religió dels papas.

Lo moro Benani va contestar al sermó:

—Ja m' han convensut: veig que vostés tenen rahó; pero si m' enpasso, los meus me retirarán lo credit y allavoras ja no 'm podré guanyar mes la vida venent pomadas y altres unguents.

Y un cop aixó 'm suchsueixi, ¿de que faig manegas? ¿Com me las arreglo?... ¿Vostés volen que jo 'm fassi católich?

—Si, li varen contestar los que l' estaban convertint.

—Donchs be, ja he trovat 'l medi: assegúrintme la vida.

—Be, ¿quant vol?

—Per un duro diari 'm faig católich.

—Jo 't toch, li va dir l' altre, lo católich recasitrant; si m' assegura vosté tres pesetas cada dia soch jo lo que 'm faig moro. (Historich.)

Los Católichs varen fer ballar l' ou en los Claustros de la Catedral.

Dins de la iglesia lo varen amagar als progressistas que varen assistir oficialment á la funció, convensuts de que alló era una funció esclusivament religiosa, sens tenir cap color polítich.

En la professó papista hi habia molts margaritas. Tambe hi habia molts Faustos.

No 's podrá dir may que 'ls católichs de Barcelona no li hagin fet al papa molta cera.

—¿Quántas personas hi habia en la manifestació neo-catolica?

—Lo diari de 'n Brusi ho diu: 1800.

—¿Y en la manifestació republicana, quantas n' hi va haber?

—Mes de 80,000.

—Vaja, donchs, tiri ratlla y vagissen descansat.

L' esprit neo-católich s' está fonent com las velas que los neo-católichs varen posar en los balcones de sas casas.

La lley diu que per ser diputat es precís tenir 25 anys.

Are haurá de dir que á mes es també precís tenir una ametralladora.

Que en Canga Argüelles posés las mans á n' en Nuñes de Arce, no té res de particular. Los carlins se proposan desacreditar lo sistema parlamentari y no hi ha dubte que anant á bofetadas ab los diputats logran son objecte.

Lo que si té molt de particular es que 'ls progressistas sigan tant mansos y que secundin als carlins sent tan escandalosos y tant mal educats com ells.

¡Jo 't flich! Are si que ningú 'm farà creuer que la companyia de la porra siga un mito. Tot lo pais l' ha vista en lo Congrés.

—Ja ho veu la Cámara.
—No m' en parli. Sembla una cámara oscura.

—Just. Y que 'ls homens de la situació, aixís com los carlins, hi quedan ben retratats.

Se tracta de posa una lapida en lo palau del Congrés, pagada per los beligerants de l' altre dia, que diga aixís:

Tururut,
qui gemega ja ha rebut.

—Tant que diuen de las bastonadas del altre dia y á la quenta no va ser res.

—¿Com que no va ser res?

—Y es clar: figuris que no n' hi ha cap al hospital.

—¡Si que va ser poca cosa..!

¡Sembla impossible que Alexandro Dumas (fill) siga l' autor de una estensa carta que publicaba la Crónica del dissapte passat!

Es una carta que dona lloch á tristes consideracions, que 's deurian acudir á tots los periódichs que la publican.

Pensin en l' autor y en sas obras... Donchs bé: en aquella carta s' esposan los mals de la Fransa, lo carácter veleidós dels francesos, la degradació de la societat parissien, la desmoralisació de las familias; y lo que es mes, en Dumas s' atreueix, á indicar los remeys á tots aquestos mals. Diu que tot aixó necessita reformas radicals comensant per l' individuo y acabant per la Nació.

¡Qui s' habia de imaginar que precisament en Dumas fill vingués á combátrer las costums de sa patria! ¡Ell, que ha presentat al públich francés grotescos vaudevilles y dramas ahont la immoralitat es l' úich protagonista! ¡Ell, que ha introduit en las familias francesas La dama de las camelias! ¡Ell que ha sigut un dels principals apóstols del vici, fentlo ¡alhagador, poetisantlo fins al extrem!

Si; las costums francesas deurian reformarse, comensant per desterrar las obras de Alexandro Dumas (fill).

Aquell que aprofitantse del estat degenerat del poble, hi ha fet negoci alhagant sos vicis; aquell que ha sigut un element de degeneració, no ha de venir are á predicar moral, no ha de venir á combátrer abuy lo que ahí sostenia. Si s' arrepenteix del mal que ha fet, que ho digui; si no ho vol dir, que calli.

Segurament que en Dumas ha publicat la carta aquesta, sols porque hi ha vist alguns franchs á guanyar.

Lo principal perill que corra un que viatgi per França es que 'l prenguin per altre.

Ja saben que á un pobre ciutada de Paris lo varen fusellar sense mes ni mes, sols porque lo varen pendrer per altre, sols porque 'ls va semblar qu' era en Billioray.

Ja tenia rahó Mr. Dumas quan deya que l' Africa comensa en los Pirineus..!

Se parla un xiquet massa de treballs subterranos.

Jo, d' ensá que ho sentho dir, cada dia faig mirar la clavaguera del devant de casa, per veurer si hi ha cap rata.

Es que si un home 's descuida, las ratas poden minarli 'ls fonaments del edifici y á l' hora menos pensada... ¡pataplum! l' edifici se 'n va á terra.

Senyors progressistas: ¿ja dormen ab un ull obert? ¿Ja fan com jo? ¿Ja fan mirar tots los dias la claveguera del devant del edifici que vostés habitan? ¡Mirin que las ratas rosegan molt fi..!

No sé porque 'm sembla que 'ls unionistas fan combregar als progressistas ab... Rodas.. de molí.

En Serrano 's vol retirar á la vida privada. No ho creh.

Si 'm diguessen: en Serrano tracta de fer als progressistas una partida Serrana, allavoras si que ho creuria.

Lo dia que feya 25 anys que Pio IX era pa-

pa, diuen que en lo cel hi va haber tant belles festes. Hi va haber racció doble pe 'ls angelets, se van guarnir 'ls carrers y fins va haberhi sortija.

Hem llegit la comunicació que, en nom de la Junta de la casa de Caritat, ha dirigit lo president de la mateixa a la Diputació Provincial, y ens ha agradat. Per ella hem vist los propòsits de la nova Junta, composta de republicans, de reformar radicalment la organització interior de aquell establiment de Beneficència y al mateix temps hem observat ab gust que 's feya un xiquet de llum sobre los actes de las juntas passadas. Diu la comunicació que s' han suprimit los cástichs corporals. ¿Voldrà dir aixó que avans se feya correr lo bastó?

Diu que la part de llimpiesa deixaba molt que desitjar, puig ni en las taulas de menjar hi habia devants, ni 'ls albergats tenian toballons ni mocadors, sent lo mes notable que la Junta ha fet posar devants en las taulas utilisant unas pessas de roba que hi habia *arraconadas*, pessas que s' habian fet fabricar per ferne tobollas y que quan foren confeccionadas se vege que no servian per l' objecte. ¿D' aixó se 'n diu anar ab peus de plom? ¿No es vritat senyors de la Junta passada?

També 'ns ha mogut la curiositat lo parrafet referent a las medicinas. Diu la Junta nova, per boca de son president, que s' ha donat als metjes tota la llibertat científica que puguin desitjar perque receptin a son gust, y que aquesta llibertat ha donat una economia tant important com la de la supressió del Rob anti-escrofulos del doctor Genové, (lo senyor Genové era de la Junta passada) rob del qual, a pesar de la generositat del senyor Genové, (lo de la Junta passada) que l' oferia a la casa ab un 40 p. 'l. de rebaixa, (¡Quina generositat!) se 'n varen gastar en 23 mesos MES DE DOS MIL ESCUTS. Si la llibertat dels metjes ha donat aquet resultat, tenim que tal vegada lo Rob del senyor Genové, (membre de la Junta passada) no era receptat ab llibertat... Jo no ho sé, pero las conclusions que 's poden fer del parrafet a que aludim no deixan pas en massa bon lloch al doctor Genové, autor del Rob anti-escrofulos y membre de la Junta passada.

—Mira, nen: ¿veus aquell senyor d' aquell quadro?
—Si, mamá.
—Donchs aquell senyor es lo Papa.
—Hoy que no.
—¿Cóm no?..
—Lo papa no porta gorra de cop, que porta sombrero.

Lo senyor governador militar va anar a la Catedral, y al veurer que hi habia molta gent ab *margaritas* se va retirar.

Si no hi hagués anat no sé 'n hauria hagut d' entornar.

Sembla que en lo Cassino Mercantil hi hagut rahons en gran.

La Junta va fer lluminarias, alguns socios que no son papistas varen creurers ofesos y van tirar las hatxas al carrer... y si no hi arriba a haber judici potser a mes de las hatxas hi anava algun socio.

Vaja, vaja, senyors comerciants, no se las peguin tant fortas. Un altra vegada en lloch de comprar cera comprin títols de la deuda y aixis, com que no atacaran la llibertat dels que no son católichs ó papistas, s' estalviaran rahons. Aixó de que perque alguns tingan llana s' hagin de pensar que 'ls altres també 'n tenen, es un gran mal.

Lo dia de la professó, no mes que per haberhi hagut quatre corredissas, una pila de jovens lluits varen llansar l' atxa y tocá 'l dos.

Res: se veu que 'ls jovens ho son de convicció y que tenen molt valor civich.

Diuen que Cristo sa capa daba als pobres ab amor, Are... 'ls católichs de cor sols la donan al Rey-Papa.

Aixis com diuen que diner fa diner, are haurém de dir tambe que crisis fa crisis.

¿Saben perque hi ha crisis ministerial? Perque hi ha crisis financiera.

Es clar: en Moret y Prendergant veu que de allí ahont no n' hi ha no 'n rajan y no podent fer frenta a la crisis financiera, prefereix deixarho correr y declararse en crisis ell.

Estiga bo. Bon vent.

Que 'ls madrilenys no son tant liberals com los catalans, ja ho sabiam.

Llegeixin los diaris de Madrid y a fé 'ls hi farán rabia.

Los católichs d' allí varen voler fer com los de Barcelona y diferents grupos varen oposarshi fins al extrem de correr pe 'ls carrers y obligar als particulars a treurer los llums y 'ls domasos dels balcones.

¿Ja no haurian de dominar en Madrit los progressistas!

Dir ¡visca la llibertat! es molt fácil. Lo cas está en ser lliberal de cor, en sentir de veras la llibertat.

¿No 'ns agrada als republicans poder cridar visca la republica? ¿No 'ls agrada als amadeistas poder cridar visca Amadeo? Donchs també als papistas 'ls agrada poder cridar ¡visca 'l Papa!

Y ells estan en son dret cridantho, com jo estich en lo meu dret rientme dels que en plé siglo XIX teneu encara llana en lo clatell,

Vaja, matalassers, siga la enhorabona. Encara tenim llana en abundancia.

Los pobres cándidos estan ben posats. Los uns dias los neo-católichs 'ls omplen lo cap ab las il·luminacions y las festes del Papa.

L' altre dia 'ls compareix un mesias a pintalshi sant Cristofol nano, fentloshi creurer que cura a tothom *miraculosament*.

¡Pobres ignocents! Vosaltres deheu dir: ¿de qui farem cas al últim? ¡De ningú!

108 diputats varen votar a favor de una proposició de censura contra 'l govern, a causa dels escándols contra 'ls católichs.

140 y tants varen votar en contra.

Treguin la resta y vegin si la diferencia li dona gaires motius al govern per estar de bon humor.

Lo que mes ens ha agradat ha sigut lo vot de la minoria republicana, que ha sigut molt ben explicat per en Figueras. Los republicans volem, com va dir ell molt bé, la llibertat per tothom, sens que siga privilegi dels que manejan las cireras.

¡Ay senyor! Si 'l coneguessin!.. ¡Es un sant varo...! No 's pensin que 'ls parli de cap *san-ti-di-guixi*: 'ls parlo de un sant mes sant que no pas lo sant Llorens de la Tapineria.

¡Ab un obrir y tancar d' ulls cura malalts. Si 'n sé de curas miraculosas! Mirin, a un boig 'l va fer tornar ximple, a un que era tocat del bolet 'l va tocar de l' ala; un conegut meu tenia la cara tota plena de grans y ell 'ls hi va fer tornar petits; a un cego li va dir que si tenia fé ab lo temps ja hi veuria; a uns que tenian las aurellas curtas 'ls las va fer tornar llargas (No aludim a cap progressista). En fi, es un home que m'ha deixat pasmat, admirat, entussiasmat, plantat, reformat, transformat, capficat y demás participis en *at*.

Aixó si, s' ha de tenir fe, perque si no 's te fé no hi ha cura, aixis com si no hi ha llana no pot haberhi matalassos... de llana. Vaja, metjes, apotecaris y herbolaris: estigan bons. ¡Vegin que n' han tret d' estudiar tant!..

Los escándols de Madrit han produhit lo sacrifici del governador civil senyor Rojo Arias. Quan lo varen nembrar ja 'ls hi vaig dir que aixó de dirse *Rojo* li donaria mals resultats.

Diumenje al dematí té lloch en los jardins del TÍVOLI un gran concert vocal é instrumental dirigit per l' inspirat músich senyor Clavé. Se tocarán composicions espanyolas. Recomanem al públich la asistencia.

Recomanem al públich la vista panorámica dels

INCENDIS DE PARIS

que lo nostre editor ha posat a la venta. Es una vista curiosíssima ab la qual los que la adquireixin se farán cárrech de quins edificis han sigut incendiats y quins s' han salvat de las llamaradas. Cómprintla, que no 'ls doldrá lo que 'ls costi.

Forma una lámina marca majó, bon paper ab la seba corresponent explicació al peu y val sols ¡UN RAL!

Hem posat a la venta la primera obra de 'n Pitarra la mes aplaudida de totas *La esquella de la Torratxa*. Conté 20 páginas casi foleo a dos columnas, una lámina y val sols UN RAL. Tothom que 'n vulgui que 'n demani.

LO 29 DE SEPTIEMBRE.

Lema. — ¿Ha mort la Llibertat?

¿Hont es eixa nissaga que un jorn ab sas cadenas lo Poble retenia sens pena ni pietat...? Fugia, Borbons indignes, que encar' en nostras venas hi ha sang per defensarne la Patria y Llibertat!

Encar' valor nos sobra per 'narne a la montanya y ab lluyta caruicera sens compassió maláns...; tan sols lo lema 'ns guia de Patria y ¡visca Espanya! y eix lema ha de salvarnos ó derrotat als tirans!

Així 's diu Catalunya dos anys ne fá 'n cridaba, lo símbol sosteninne de santa germundat, y 'i poble que ho sentia de fé se entussiasmaba y un crit tan sols donaban... lo crit de Llibertat.

Y eix crit que va portarnos la ditxa y la ventura, ¿com es que si ressona, nosaltres no 'l sentim? ¿será que soterrada n' está en llur sepultura eixa paraula santa que tots ne benehim?

Los furs de Catalunya ja un altre cop per terra un hom ne va tirarne per trossejar la ley... y avans no 's recuperen hi haurá extermini y guerra, que 'ls catalans aclaman forats a n' aquest rey.

Pero tal volta un dia caurá de sa ceguerra aqueix monarca indómit que naltres respectem, y si sre que 'l p. oclaman se pensa ell ab fé vera, llavors veurá que a Espanya republica hi volem.

Pero ¡ay!jó me n' oblidó que si antes se cridaba, era que conservavan sos furs los Catalans y com dos anys, per terra un hom' ne fá 'ls tiraba. per contenir la ploma deu ferne esforços grans.

Pero si encara Espanya gemega baix la forsa de tantas bayonetas que al poble fan sufrí, un jorn vindrá que naltres podrém l' acer fer torse y lliures altra volta serém com vam se ahí!

PAU ROSELLA Y S.

Solució a la Xarada del número anterior.

ES-CA-RO-LA.

XARADA.

Sempre que vaig a cassar no 'm descuido ma primera. perque 'm pot servir molt be per agafa alguna llebra. Qui tioga una prima y dos que puga dir que 's ben seba, ó be plena de xinxons una segona y tercera, dos cuartos no l' hi doldran per comprá la Campaneta. Lo meu tot lo porta l' avi al any solament tres festes: per Corpus, pels monumentes y 'l diumenge de Pascuetas.

L' AS DE BASTO.

La Solució, per suposat. Dissapte.

Barcelona. Imp. de la V. é H. de Gaspar.

I. LOPEZ, editor.